

Update Emissiereductieplan Dimethenamid-p (2025)

In 2020 werd het eerste emissiereductieplan voor dimethenamid-p vastgesteld. Uit de analyse die toen werd uitgevoerd bleek dat met name oppervlakkige afspoeling van percelen naar het oppervlaktewater de belangrijkste emissieroute voor dimethenamid-p is. Hevige regenbuien speelden daarbij een belangrijke rol. De acties in het plan waren erop gericht om het bewustzijn van het optreden van perceelemissie te verhogen. Vanaf 2020 werd er in de winterlezingen naar voren gebracht dat emissie te beperken is door het voorkomen van compactie en run-off (oppervlakkige afstroming). Daarvoor is het noodzakelijk om aandacht te hebben/krijgen voor de bodemopbouw en voor bodemmanagement. In de winterlezingen en op spuitlicentie bijeenkomsten werd hier in de jaren vanaf 2020 veel aandacht aan gegeven en werd het beperken van deze emissieroute het zwaartepunt in de lezingen over watermanagement op de akker. Mede hierdoor is de bewustwording van deze route sterk gestegen.

Uit een analyse van de 12681 monitoringsgegevens over de laatste 3 gepubliceerde jaren (periode 2021-2023) bleek dat er echter nog steeds te veel overschrijdingen van de pieknorm (MAC-MKN) en van de norm voor het jaargemiddelde (JG-MKN) voorkomen. Op bijna alle locaties met een overschrijding van de pieknorm (11 van de 12) komt deze slechts in 1 van de 3 jaren voor. Het jaargemiddelde wordt vaker overschreden namelijk 38 keer, ook op locaties waar geen overschrijding van de pieknorm heeft plaatsgevonden. De reden voor deze hogere frequentie is het grote verschil tussen de MAC-MKN en de JG-MKN. Dit vraagt om een nadere beschouwing van deze beide normen. Een aanvraag voor de herziening van deze normen is ondertussen ingediend.

In de bestrijdingsmiddelenatlas wordt aangegeven dat er in de periode 2021-2023 een correlatie is tussen de overschrijding van de normen en het gebruik in de maisteelt en de teelt van boomkwekerijgewassen.

In de maisteelt was de correlatie sterk, waarbij vooral het jaar 2021 opviel. Het lijkt erop dat oppervlakkige afspoeling hier een rol speelde.

In de teelt van boomkwekerijgewassen is de correlatie tussen het gebruik en de overschrijding van de jaargemiddelde norm in de periode vanaf 2019 tot 2023 gegroeid van aanwezig tot zeer sterk. Het gebruik van dimethenamid-p is de laatste jaren gegroeid door de toelating van Wing P. Dit product wordt nu, met uitzondering van het gebied rond Boskoop, ingezet ter compensatie van de doseringsreductie van metazachloor.

Naar aanleiding van het eerste ERP is er gewerkt aan het vergroten van de bewustwording van het risico op normoverschrijdingen ten gevolge van oppervlakkige afspoeling. Dit werd opgenomen in de winterlezingen voor de afnemers van de BASF producten. Met betrekking tot de teelt van boomkwekerijgewassen wordt er nu omgeschakeld van nationale voorlichting naar een meer specifieke benadering, waarbij de telers worden betrokken.

- Voor de maistelers zal deze boodschap worden herhaald waarbij een grotere urgentie zal worden overgebracht. Daarvoor wordt in de komende 2 seizoenen daaraan een artikel gewijd in het magazine die naar alle maistelers wordt gestuurd.

- In het boomteeltgebied rond Opheusden is reeds gewerkt aan de bewustwording van de urgentie. Het Tree Centre Opheusden, waarbij 2/3 van de telers zijn aangesloten heeft een denktank ingesteld waar de risico's op overschrijdingen van o.a. de bodemherbiciden voor het gebied in kaart zijn gebracht. Op basis daarvan is er een folder over de emissiebeperking bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen 2025 als dringend advies ontwikkeld. Deze folder is met telers besproken en zal naar alle telers worden verspreid.

De urgentie voor het behoud van dimethenamid-p voor de boomkwekerij is tijdens een tweetal lezingen in het winterseizoen 2024/2025 bij deze boomtelers overgebracht. Tevens wordt door TCO onderzoek verricht naar de effectiviteit van de maatregelen om draagvlak voor het nemen van de maatregelen te verhogen - In de andere boomteelt gebieden met overschrijdingen , Zundert, ten zuiden van Den Bosch en in Twente, zal de folder met het dringend advies van het TCO met vertegenwoordigers van de boomtelers worden besproken en verspreid.

Behalve in de genoemde gebieden zijn er enkele monitoringslocaties waar veel actieve stoffen waaronder ook dimethenamid-p gevonden wordt. Met de betreffende waterschappen zal getracht worden de oorzaken van de overschrijdingen op te helderen en indien nodig de toepassers van dimethenamid-p bevattende producten te benaderen.